

gen af 1 Td. Cement androg 440,36 Ø.; i denne Pris er Cementpakning og Cementudlevering iberegnet, derimod ikke Emballage, Administration og Fragt. Administrationen andrager 53,32 Ø., Emballage i Gennemsnit for Tønde og Jutesæk 193,29 Ø. Den Pris, som Fabrikken har faaet, var da i 1925 pr. Td. frit paa Vogn i Havneby 12,35 Kr. Derfra maa der trækkes det Beløb, som Fabrikken maa betale til Losning, Havneudgifter, Ekspedition o. s. v., og Stillingen bliver da den, at for 1925 blev Fabrikkens Fortjeneste ca. 3,50 Kr. pr. Td.

Vedrørende Prisbevægelserne indenfor Cementfabrikationen vil jeg ogsaa gerne have Lov til at nævne nogle Tal. I 1913—14—15 var Arbejdslønningen 35 Ø. pr. Time, i Februar 1916 43 Ø., November 1917 54 Ø., August 1918 65 Ø., Februar 1919 95 Ø., September 1919 130 Ø., Maj 1920 145 Ø., August 1920 153 Ø. — det er det højeste, den har været oppe paa —, og i Februar 1926 er den 99 Ø. Altsaa, Timelønnen har i disse Aar bevæget sig fra 35 Ø. op til 153 Ø. og er nu nede paa 99 Ø. i Februar 1926. Det viser sig, at Cementprisen frit paa Vogn ved Bolværk i Havneby pr. Td. har været ude for følgende Bevægelser. Fra 1913 og til det Øjeblik, da Prisen var højest, da den var ca. 28 Kr., var den steget til nogenlunde det femdobbelte Beløb. Men fra 1913 og til det nuværende Tidspunkt, Februar 1926, er Prisforskydningen kun ca. 70 pCt. Cementen koster i Dag 11,35 Kr. pr. Td., og i 1913 kostede den ca. 5 Kr. 30 Ø. Naar man saa i denne Forbindelse tager de Tal, jeg nævnte vedrørende Arbejdslønnen, der er steget fra 35 Ø. op til 153 Ø. og nu er nede paa 99 Ø., vil man se, at Cementprisen i hvert Fald i Forhold til Arbejdslønnen procentvis er faldet mere end denne. Jeg tror derfor, at man ikke har haft nogen særlig Berettigelse til at nævne Cementpriserne, idet det ved en Undersøgelse vistnok skal vise sig, at adskillige andre af Byggematerialerne ikke er faldet nær saa meget i Pris.

Under Overvejelserne af disse forskellige i Forbindelse med Boligspørgsmaalet staaende Forhold er Arbejdslønningernes Størrelse indenfor de forskellige Fag i Byggeindustrien heller ikke helt uden Interesse. Naar man nu ved Praktiseringen af Støtte til Boligbyggeriet Gang efter Gang maa standse ved vor Hovedstad, fordi det særligt er dér, Vanskelighederne melder sig, synes jeg, at man ogsaa i den Forbindelse maa have Lov til at nævne, at der ogsaa er en mærkbar Forskel vedrørende Lønnings-

udgifterne, idet Byggehaandværkernes Timeløn indenfor Hovedstaden ligger meget betydeligt over Lønningerne indenfor Provinsernes Byggehaandværk, og det er jo ikke saa ganske uden Betydning, naar man skal se paa, hvad det koster at rejse en Bygning af større eller mindre Omfang. Men alt dette taget under eet tjener kun til at styrke den Opfattelse, at jo hurtigere man ogsaa fra Lovgivningsmagtens Side erkender, at Tiden er inde til at frigøre det offentlige for dets Indsats paa dette Omraade og derved opfordre den private Foretagsomhed til at træde til, des hurtigere vil der ogsaa fremkomme normale Priser paa alle de Omraader, der har Betydning for Boligbyggeriet. Da vi alle stiler mod dette Maal, var det jo smukt, om vi kunde enes om at fremskynde dette Tidspunkt saa meget som muligt.

Pitzner: Den højtærede Indenrigsminister udtalte i Gaar, at han rent bortset fra det foreliggende Lovforslag arbejdede paa at søge fremskaffet et Forhold, hvorved det vilde være muligt at tilvejebringe bedre Prioriteringsforhold end tidligere, ved Hjælp af Staten uden nogen Risiko for denne. Det er en Tanke, som jeg for mange Herrens Aar siden, længe inden jeg kom ind i Rigsdagen, har arbejdet med, og jeg maa udtale som mit private Syn, at er der nogen Maade, hvorpaa Staten uden Risiko for sig kan gavne de byggende, saa er det noget, man maa hilse med Glæde, og jeg tror ogsaa, det vil blive hilst med Glæde fra Byggerhvervenes Side, thi der er mangfoldige Forhold, der spiller ind her, som gør det meget vanskeligt for de selvstændigt byggende at klare sig, og som gør, at de maa ønske en saadan Støtte.

Det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen udtalte, at der kom jo ingen Lettelser for Boligbyggeriet før om 50—60 Aar, for saa først var Prioriteterne indfriet. Ja, saa er Ejendommene gældfri, men det har jo ikke noget at sige med Hensyn til selve Boligudlejningsspørgsmaalet. Det, det gælder om, er jo, at Fremskaffelsesprisen er saaledes, at Lejen kan betales af dem, der skal bo i Husene. Det har været svært, og det viser Forholdene nu, det er noget, man har maattet være belavet paa. Men man maa ikke regne med, at Forholdene nogen Sinde bliver saaledes, at der kan opføres Huse, uden at det koster Penge, og uden at der er Prioriteter deri, som skal forrentes, og uden at der skal betales saa og saa stor Leje. Det ærede Medlem sagde ogsaa, og meget stærkt accentueret, at der i Øjeblikket var 22 pCt.